

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Serbarea dilei nascerei Maiestatei Sale a imperatului si regelui apostolicu Franciscu Iosifu I. in 18 aici, in Fagarasiu, Sibiu, Blasiu, Gherla si in alte locuri a urmatu petutindenea cu indatinat'a intrunire de rogatiuni pentru indelung'a sanetate si fericire a Mai. Sale si a augustei case domnit6rie, c6 se p6ta neimpedecati a restitui in mesur'a dreptatei parintesci tuturoru pop6reloru sale drepturile jiguite de catra esclusismulu celu periculosu fericirei statului si a pop6reloru. —

Despre academi'a scientifica romana.

Dela societatea academica mai aflaramu, ca ea lucra in siedintie plenarie, pentruca estempu au venit mai multi membri decatu in celi doi ani din urma, si se mai astepta doi insi c6 se ajunga in capitala. D. Vas. Alessandrescu si-a datu dimisiunea sub cuventu de stare morbida, in adeveru inse, ca dsa nu p6te suferi nici unu feliu de purismu alu limbei in sensulu maioritateri membriloru. Dn. Fontianu dela Craiova alesu numai in an. tr. s'a retrasu pe langa multe scuse, in adeveru inse, pentruca bietulu suferu de unu morbu f6rte curiosu, de morbulu somnolentiei, ca-ci adorme ori unde apuca. Dn. Cipariu e in adeveru morbosu, (p6te si disgustatu?). Dn. A. Mocioni nu a mersu nici una data, inse nici ca si-a datu dimisiunea.

Manuscriptulu pentru dictionariu este din norocire gat'a mai multu de diumetate. Estempu se voru tien6 mai multe siedintie publice. —

Brasiovu 23 Augustu 1871.

(Una revista.) Intre evenimentele politice, celu de mai mare atentiune e caus'a Romaniei facia cu pretensiunile germaniloru. Acestia, dupa tonulu lui „Wanderer“ stau mortisiu pentru consortiulu strousbergianu si detentorii obligatiuniloru lor. Ei suntu gata a pune totu pe o carte, ca-ce asia dice „Wanderer“, ca de ce se nutrescu miile de cavaleria si de armata, d6ca nu pentru apararea intereselor scurtate ale cetatianiloru lor. Se afla inse si alte penne si inca chiaru germane, care biciuiescu aspru seriositatea interventiei in Romania din partea Germaniei. Asia scrie G. Fr. Kolb sub titlulu „Interventiunea in Romania“ in „Tagges-Prese“:

Resolutiunea este in adeveru seri6sa, ca Germani'a, si de cumva s'ar put6 midiuoc6 si Austro-Ungari'a o se pas6sca cu putere in Romania, pentruc6 se ajute pe unu numeru de speculanti de castigu nemoderatu a-si recapeta banii si interesele, dupa ce intreprenderea lor pe rupete de gutu a mersu cam costisu. Ac6sta supunere este destulu de caracteristica, c6 se meriteze a mai fi pertractata. Nu remanu la t6ma vechia, ca cine vr6 c6 se traga dela banii sei camata pre incordata, trebe se-si i6 asupra-si si pericule eventuali estraordinaria. Ci aici o se st6 pop6re intregi pentru joculu de hazardu alu unui numeru de capitalisti incordati la castigu si a unoru natantoci, cari se lasara a fi trasi in pericule de catra ei, si Austro-Ungari'a ar

av6 apoi a face servitia de palmasiu, c6 cum ar' fi si devenitu vasala noului imperiu germanu, si ac6sta numai suptu pretectu, cumca in lini'a a d6ua si unu numeru din supusii lor s'a lasatu a se insiela de intreprenditorii corifei Strousberg, Ujest si consorti de aicea. Dupa acestea trage o paralela intre imperiulu lui Napoleon si celu de acum germanu, cari'amend6ue se proclamara, ca suntu imperia de pace. Imperiulu in Franci'a indata la inceputu capet6 de c6da creditulu mobiliaru; imperiulu germanu abia nascutu nu p6te scapa de drumurile de feru romanesci. Colo juc6 rolulu Jecker cu speculatiunile mecsicane, aici joca rolulu Strousberg, duce de Ujest, unu duce de Ratibor si unu Lehndorf, conte dreptu-credintiosu. Geniulu industriariului Jecker a dusu lucrurile pana la espeditiunea din Mecsicu. Compani'a Strousberg p6te spera, ca va duce inca lucrulu la una espeditiune catra Romania, d6ca poporul romanu se va improtivi a-si da averea pentru drumuri de feru nepracticabile. Cu Mecsicu au patit'o; in Romania mi se pare, ca inca nu va merge la scopu bunu cu principele.

Straformarea de acum mai are o facia, care trebuie se o i6 la ochi Austro-Ungari'a. Nu cumva c6rt'a calei ferate s'a luat de manunchiu p6te in Petersburg, or' chiaru in Berlinu pentru a crea o noua incaierare politica? — Ore nu impinge lucrulu Rusi'a a se asecura de partea leului pe contulu Austro-Ungariei si a Turciei? — T6ta inchiarea de pace are simburile de noue resbele. Er6 lucru de risu mai de multu, c6 pentru c6rta de nesce speculanti, pentruca au facutu rele nesce drumuri, se dica cineva, ca se p6te duce lucrulu la conflagratiune europ6na. Astadi nu ride nime. Nu e altfelu astadi, decatu cum f6 sub Lodovicu XIV., candu o fer6stra asediata in contra t6neloru domnitoriului absolutu potea fi caus'a unui resbelu devastatoriu, si inchia asia:

„Pana candu voru mai suferi pop6rele europene o stare c6 ac6sta? Va mai dura asta stare pana candu pop6rele voru fi destulu de orbite a aplauda t6te succesele si cu ac6sta a oferi singure midiu6ce in man'a absolutismului si militarismului, spre a fi insesi ciomagite cu ele.“ Liberaliloru, cari stetera pentru dreptulu pop6reloru de a-si decide asupra sortii sale, candu cu anecsarea Elsatiei si a Lotaringiei, li se dicea, ca numai pentru securitate si pace se face ac6sta; indesiertu li se dicea, ca voiu creati o noua Venetia: acum nou'a relatiune, c6 pretectu, servesce a sustien6 militarismulu c6 se se lung6sca in apas6t6riele lui pasuri. Acum trebuie mai multe trupe sustienute pentru Elsas-Lotaringi'a. E ac6sta o stare mai multiamit6ria? Si totusi n6mtiulu Michel a ajutat, c6 se se intemeieze asia. Noa! d6r' pop6rele, c6 si baiatii, capeta minte numai dupa multa patiania.“

Pop6rele, ma si statele nu dormit6za in momentele crisei de facia, candu la Gastein in 18-si inchinara monarchii succese. Bismark si Beust voru av6 tocma cu caus'a ac6sta a se invo6, asia dicu organele publicitateri; si stereotipulu, ca pentru pace se facu aceste arangemente, nu mai are credientu. Tocma si in Itali'a se discute asupra starei situatiunei acesteia.

„Gazzetta di Trento“ din 7 Aug. a. c. Nr. 178, dupa cum ne impartasiesce d. Cr. din Bistri'ti'a, vorbesce asia:

„Cum venimu mai in urma a presimti, puse-tiunea principelui Carlu in Romani'a*) se face difficile (grave), si situatiunea p6te deveni f6rte grea.

Principele Bismark, in modu contrariu la t6te prevederile timpului trecut, nu numai parascesce presumt'a sa sentinelu avanzata in orientu; ma i se face in contra, si o pune in manile P6rtei, carea, dupa „Tagblatt“ de Vien'a, care ne cit6za parchi de ecsemple, are deplinu dreptu(?) de a intreveni, precum deja dela Berlinu f6 invitata a intreveni.

Dis'a f6ia vienesa sustiene, ca Germani'a lucra de sine c6 f6rte interesata pentru connationalii sei, si nici ca (nu) an insciintiatu celu pucinu pe celealalte poteri de pasulu decisivu, la care er6 resoluta. Din contra notițiile dileloru trecute ne inform6, ca guvernulu din Berlinu a datu avisu poteriiloru.

Incatu pentru principe, indoiel'a la carea er6 redusu, er6 dintre cele mai ardi6t6rie si pericul6se; a neg6 sanctiunea legei pentru calea ferata votata de camera, era a se espune periceloru unei opusatiuni seri6se a tiei; sanctionandu, 6ca ce s'a nascutu.

Reportamu mai inainte una apretiuire dr6pta a situatiunei din „Gazzetta di Venezia“.

Situatiunea Romaniei si prospectiv'a principiloru casei Hohenzollern, fac6 de es6 „Gazzetta di Venezia“ de alalta-eri cu urmat6riele observatiuni judecat6rie:

Candu principele Carolu de Hohenzollern, alesu de principe in Rumeni'a**) apar6 in modu nepreveditu in Bucuresci (Bucarest) si prisa posesiune in principatu seu, s'a disu, ca elu ar' fi fostu sentin6l'a Prusiei avansata in orientu. Si anulu trecut, la padi'a bataiei, ce trebui se 6sa asia desastr6sa pentru Franci'a, s'a strigatu atatu in contra candidaturu unui altu principe de Hohenzollern la tronulu Ispaniei, c6 si cum Germani'a ar' fi voitu a reinalti6 visulu lui Carolu V., monarchia universalu, tramitiendu principii casei sale spre a guvern6 alte pop6re.

C6 ventulu ce sufla incetu inca incetu si de continuo, ac6st'a ar' fi o politica, ce ar' d6 pucine frupte. Candidatur'a ispaniola e caduata; si in Ispani'a rege in locu unu principe italianu. Si in Bucuresci de si rege inca principele de Hohenzollern, prusiani totusi nu au dreptu de a fi indestuliti. Conventiunea calei ferate Strousberg f6 respinsa de camera, si interesele sudtiloru prusiani suntu pagubite de ac6sta esclusiune, si ei pentru aceea au reclamatu la guvernulu lor. Se astept6, c6 principele Carolu se resiste, d6r' pare ca elu nu se simti la fortia, si in fapta a fostu anuniatu, ca principele a sanctionatu eschiderea conventiunei din partea camerei. Principele d6r', pre langa t6te simpatie personalu, e totusi constrinsu a face in ac6sta ocasiune o politica contraria intereselor connationaliloru sei. Si Prusi'a trebuie acuma se chame interventulu Turciei in contra Principatelor danubiane, precum s'au anuniatu de mai multe parti. Este ac6st'a un'a fapta, dela care se p6te trage una lectiune buna.

Adauga apoi invetiatur'a (s6u faca-se contu — „valeva poi la spesa), ca anulu trecut dlu Grammont se sui pre tribun'a francese si protest6 in contra candidaturu ispaniole pentru unu Hohenzollern, in modu c6 acela, ca se vediu inca pana de atunci batai'a neincungiurabile si acuma se vede, ca unu altu principe de Hohenzollern trebuie se se supuna a urm6 votulu camerei, si a se pune in batalia cu patri'a materna. D6ca unu Hohenzollern ar' fi avutu de a rege tronulu Ispaniei, inca si elu ar' fi trebuitu a se inclin6 voiei natiunei si present'i'a sa pre tronulu Ispaniei nu ar' fi fostu p6te

*) Cu acestu nume f6 chiamata, si nu Rumeni'a, in citat'a „Gazzetta“ (dupa o reclamare? R.)

**) Precum se vede „Gazzetta“, numesce Romania inca totu Rumeni'a.

una fapta atatu de funesta pentru Franci'a, precum voiea a se crede. Póte, precum acum in Bucuresti, guvernulu germanicu invóca interventulu Turciei in contra Principatelor danubiane, ar' fi potutu se vina casulu, ca Franci'a ar' fi trebuitu se prinda parte Ispaniei in contra Germaniei. —

(Atata din lectiunea „della Gazzetta di Venezia“, mai suntu notitie, un'a din „Freie Presse“ si mai multe telegrafice: O cestiune romana orientala si alta cestiune romana occidentala e la ordinea dilei.)

„Gazet'a bursei“ diuarius rusescu dise mai eri, ca déca Pórt'a incuragiata de Bismark, cu not'a din Varzin 29 Iuliu, cá se intrevina in Romani'a in favórea cauzei strousbergiane (dér' si a stabilirei principialoru absolutistice militari) va intra in Romani'a, Rusi'a va ocupa Besarabi'a perduta cu tractatulu dela Parisu din 1856, si Austri'a Serbi'a. Óre nu e aici o aliantia pentru eventualea ivire a cauzei orientali, de candu cu cestiunea marei negre? Si acum in Gastein Beust si Bismark óre cum voru aruncá bobii asupra statulu romanu, a carui pusetiune liberale le scóte ochii, de nu lu mai potu suferi? — Franci'a si Itali'a protestéza in contra orce amestecu in Romani'a, Pórt'a a refusat lu Bismark amesteculu si codarti'a strousbergiana; Rusi'a nu mai póte suferi ingamfarea germana si i aruncá acesteia manusi'a, desfiintandu privilegiale germaniloru dela Baltic'a si supuindu la legile rusesci comune tocma acuma. Éca ca Bismark -si propuse, dér' Ddieulu popóreloru altfelu dispune, incatu statulu romanu nu i se va clati nici unu peru, déca capetele romaniloru voru sta pe pitiórele sale. —

Quem metuunt, oderunt; quem quisque odit, periisse espetit.

In „Reform“, unu diurnalu stangaciu din Pest'a Nr. 215, a esitu in dilele aceste unu articulu din Fagarasiu, in care vechi'a clica maghiara, ce -si dá aerulu de clubu deákistu, -si vérsa totu foculu maniei si alu urei sale asupra romaniloru din districtu, asupra capitanulu supremu, si asupra intregulu corpu alu oficialiloru, necrutandu nici pre d. perceptoru reg. ung. de nationalitate sasu, pentruca le ar' fi trasu dunga preste planulu de a reincorporá urbea Fagarasiului cu districtulu.

Cá on, lectori se cunósca sorgintea acestoru convulsioni febrile, trebuie se premitu, ca in an. 1863/4 memorat'a clica miscase ceriulu si pamentulu spre a dismembrá opidulu de districtu, numai si numai de asi creá sinecure, si cá se nu fia in jurisdictiune romanésca. Pre atunci in acést'a nesuintia erau ajutati de maioritaea populatiunei opidane, si astfelu a reesitu. Acum inse s'a intorsu fói'a; dloru prin administratiunea cea intielépta au ajunsu la acelu stadiu, in care -si au perdutu increderea concetatianiloru sei. Dovada procesulu intentatu pentru mancatórie de una partita respectabile a acestei urbe, dovada coalitiunea alegerei primariului. Acésta situatiune nu prea placuta i a constrinsu a-si cautá unu carligu, pre care, cá inventiosi ce suntu, lu si aflara in § 89 alu articulu de lege 42 din 1871; si astfelu se determina a reincorporá urbea cu districtulu. Déra din nenorocire procedur'a le a fostu totu asia de imprudenta cá si pana acum. In locu de a conchiamá la conferintia adeverat'a inteligentia a Fagarasiului, se consultá cu acea parte din cetatiani, cari dupa ocupatiunile sale diurne nu au timpu a studiá cestiunile dilei, nici a petrunde in cugetele rezervate ale dloru, si i aducu se subscria una petitiune catra in. ministeriu, in care se cere acést'a reincorporare.

Déra ce se vedi? De abia s'ora acést'a faima in tóte coltiurile urbei nóstre, concetatianii nostri incepu a cugetá si a mesurá importantia pasiului, la care se adusesse, se aduna in cluburi diferite si desbatu caus'a cu seriozitate. Urmarea fusese, ca una parte mare a celor ce platescu dare directa mai marisióra -si retragu subscrierile cu indignatiune, ér' alt'a despretiunesce conferinti'a, si nici nu se infacisíeza, aratandu-si prin acést'a, ca eli suntu de acordu cu acelia, cari se dechiarara, ca

voliescu, cá urbea Fagarasiului se remana si prin venitoriu cá municipiu de sene statatoriu.

Acést'a a superatu fórt'e pre cunoscut'a clica, deci mai antaiu spala prin diurnale pre concetatianii sasi, ér' acum in memorat'a fóia atragu atentiunea regimelui asupra impregiurarei, ca la casu de a se reincorporá urbea cu districtulu una mana de maghiari din urbea Fagarasiului -si ar' castigá influentia mare in districtu, l'ar indreptá si conduce dupa voli'a celoru dela potere*). Ce dloru, de unde aceste sperari? chiaru si candu toti fagarasiani ar' fi maghiari cá voi? Nu ati vediatu listele membriloru cu votu virilu din districtu? nu are acést'a 140, pre candu orasiulu de abia ar' avé 50? apoi ati uitatu impregiurarea, ca concetatianii nostri ve cunoscú cá pre banulu celu reu? prin urmare eli de securu nu voru merge alaturea cu voi, inse nici la casulu, candu orasiulu ar' tiené cu voi, cá ómeni intielepti totu nu ati poté calculá la rezultatele, cu cari ve laudati.

Ne spuneti, „ca marele capitanu e fara de capacitate si patriotismu“ si totusi afirmati, „ca elu ar' fi causatu desbinarea intre concetatianii nostri in obiectulu subversante“. Ce logica e acést'a? Unu omu fara de capacitate póte se face asia ceva? Credetine, ca nu capitanulu e caus'a fiascului vóstru; ci imprudentia vóstra si interesele vóstre celea personali, ce ve face se treceti de intr'una confusiune in alt'a si se ve espuneti nu compatimirei, pre carea nu o meritati, ci derisiunei. Noi ve cunóscemu prea bine vechile nesuintie, ce tindu a midiulócú cu totu pretiulu denumirea unu mare capitanu unguru in fruntea acestui districtu. Déra cugetati voi, ca acést'a se póte efectúá prin minciuni, dupa cum e acea afirmare din citatulu articulu, „ca L. Tamasiu, marele capitanu actualu, ar' fi fanatisatu in piacia pre concetatianii nostri pentru sustienerea orasiului in statulu quo de astadi?“ Cugetati, ca se póte efectúá prin amenintiari imbecile, ca ve veti face stangaci, buna óra, dupa cum s'ar fi facutu comitatulu Cetatei de Balta, déca regimulu nu ve va ajutá? Apoi si déca 5—6, pentru, ca numai atati'a sunteti, veti trece in acea partita, roguve ce perdere mare va avé tíer'a? Inse se punemu casulu, ca ati fi in stare a face presiune asupra regimelui, si acést'a in favórea vóstra ar' departá pre Tamasiu, si in loculu lui ar' aduce pre unu Czászár Bálint, cum cugetati voi a poté maiorisá pre romanii din districtu? mai alesu déca acestia voru incepe a ve pricepe tendentiele. Cu acestu casu nu mai suntu de ajunsu 3800 fl. pentru a ve alege atari oficiali, cari se sprijionésca la venitóri'a alegere de deputatu pre unu B. renumitu deja si in pres'a pentru procesele se is'au intentatu, si de cari nu va scapá, indata ce nu va mai fi depuratu. (Vedi rubric'a deschisa in „M. Polgár“ din septeman'a trecuta Nr. 167 — Nyiltér.)

Déra voi acum inca nu mergeti asia departe, voliti numai a sdrobí reactiunea din districtu ce ve a nimicitu influentia, ce nu o avurati, si vreti semplemente a apara orasiulu de acést'a reactiune romanésca, care nu e cu voi una si nu póte fi, pana candu ve veti indreptá deplinu.

Regimulu are destule organe spre a poté cunósce adeverat'a stare a lucruriloru de pre aici, pentru aceea -si a astupatu si urechile, si numai vré se asculte plangerile vóstre cele fara de capeteiu si esite din interese personale, caus'a vóstra in acele regiuni inalte pre semne nu se identifica cu caus'a patriei, careia voi faceti servitiale cele mai rele.

Deci, déca voliti a castigá in districtu influentia spre a poté jocá unu rolu politicu, in locu de a scapá in modu clandestinu terenulu de sub pitiórele celor'a, pre cari i uriti, pentru ca ve temeti de eli, silitive a le castigá animele, dupa cum dice Cicerone: Primo quidem elegantia ac facilitate morum, queis aditum quemdam vobis praepraeparatis, ut in universorum animos influere possitis; deinde jucunda ac moderata conversatione cum iis, quibuscum

*) Cá folóse din fraternisari? — R.

congregamini, porro exercitio earum virtutum, quae pertinent ad mansuetudinem et humanitatem; ea denique singulari quadam in rebus agendis dexteritate. —

Fagarasiu in 17 Aug. 1871. . . .

Disertatiunea

cetita la adunarea generala a asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu tienuta in Fagarasiu 1871, de Dr. Nicolau Popu, profes. gimnasialu.

(Capetu.)

In legatura cu cea ce amu disu de cantarile besericesci aducu si cantarile nationale cu acelu adausu, ca aici s'a facutu unu inceputu mai bunu, adica s'au compusu multe cantece in spiritulu nostru national, aplecanduse teori'a occidentala cu notele ei, regretu inse si aici mai antaiu fipsarea unei teorie, stabilirea unei directiuni, pe care se putemu propasi, ba se fimu siguri de progresu. Spre scopulu acestu recomandu tuturoru barbatiloru acelora, cari se ocupa seriosu de musica, ca se caute se faca colectiuni din cantecele vechi romanesci nu numai in Romani'a, ci in tóte unghiurile locuite de romani, se le studieze, se strabata in spiritulu lor, se le afle originalitatea lor. Si asta din dóne cause momentóse:

1. Pentru cá in modulu acést'a se mantuimu de peire unu materialu destulu de bogatu, pentru care ar' fi o dauna, déca s'ar inmormentá in noi-anulu uitarei.

2. Pentru ca avendule pe acestea, si studientule tóte nuantiele ne vomu scapá de pericululu, caruia suntemu deja espusi, vediatu, ca in o multime de cantece nóue predominéza mai multu caracterulu musiciei italiene.

Pentru colectiunea acésta credu eu, ca este destoinicu éra numai unu romanu cu cunoscintie fundamentale de music'a occidentala, ca-ci numai acést'a va decopia fidelu melodi'a ce o va audi. Numai romanulu póte se patrundia pe romanu si in idei si in simtieminte; numai romanulu póte strabate in profundulu animei, de unde isvorescu simtiemintele fratelui seu.

Astfelu de colectiuni nu suntu asia usioru de facutu, si nu se potu face de catra unulu, 2 s'au 3; ci aici trebuie se contribuimu cu totii mai antaiu la latirea musiciei prin tóte coltiurile romanismului, cá individii crescuti si cultivati in musica se culéga cantecele din coltiulu lor si asia formanduse se formeze maretulu opu, din care se studiamu si noi, si straini caracterulu canteceiloru romane, si de aici se incépa literatur'a musiciei nationale, ca-ci numai asia vomu puté mesurá progresulu facutu, déca vomu sci mai antaiu, unde amu fostu. Asia se creaza orice literatura. Au nu incepe literatur'a ori carei limbi cu datele cele mai vechi? Ce este istori'a unui poporu, déca lipsescu datele antice despre originea lui, datinele, naravurile lui, alteva, decatu unu fragmentu?

Totu asia sta si cu colectiunile de cantece.

Mai antaiu trebuie se avemu nisce modele se le studiamu, se le cunóscemu tóte detaiurile si de aici se continuamu a compune altele nóue. Ast'a dupa cum diseiu nu o póte face unulu, doi, s'au trei, ci cu totii se contribuimu si cum? Fórt'e usioru. N'avemu decatu se imitamu pe alte natiuni. Se infintiamu in fiacare orasielu cate o reuniune de cantari, catu de mica se desvólta gustulu poporului prin productiuni de musica, ca-ci e fórt'e tristu cá la unu poporu de 10 miliónu de romani se ecsiste numai 4 reuniuni si si acestea numai la romanii din Austro-Ungari'a, ca-ci dincolo afara de asia numitele conservatorii din Bucuresti si Iasi si de bandile tiganiloru numai e nici unu institutu pentru cultivarea musiciei, vine asia déra pe unu milionu de romani o reuniune, in vreme ce la alte popóre, cum e de ecsemplu la germani numai in orasiulu Carlsruhe cu o poporatiune de 27.000 de locuitori suntu 7 reuniuni de cantari. Din proportiunea acésta e destulu de evidentu, catu este de neglijiatu la noi acestu ramu alu culturei. La popórele occidentale nu e comuna de óre care insemnate, care se nu poséda o reuniune, nu e unu barbatu de óre care inteligentia, care se nu cunósca catu de pucinu acésta arta. La noi poti se i numeri pe aceia, cari potu gustá din acésta placere sublímá; noi suntemu satisfacuti, déca ne climperescu fetele si nevestele nóstre cate unu cuadrilu, polca s'eu celu multu o hora nationala, si ah! de cata importantia este music'a pentru unu poporu. Ea nobilitéza simtiulu, domolesce crudimea, rafinéza manierile „Curtoasia ce caracteriséza pe

francesi e o urmare a cantecelor lor dupa timpulu Trubaduriloru", dice unu scriitoriu francesu.

Mai adaugemu pe langa acestea si multiamirea ce o posede orice omu, care cunósce music'a. De cate ori n'are omulu lipsa de distractia si catu e de fericitu acela, care si o póte face singuru intonandu vre'unu cantecu seu fantasindu pre vreunu instrumentu. Acel'a care nu cunósce music'a mi se pare, ca e mutu pentru sentiemintele sale, elu nu e in stare se si le esprime lipsitu fiindu de graiulu celu mai sublimu, de graiulu museloru. Afara de acea comitemu unu pecatu de mórté in fiacare momentu, ce nu lu intrebuintiamu pentru latirea musicei in poporulu nostru, care, cá si celu italianu, este indiestratu dela natura cu talente emimente pentru acésta arta; si cate talente se inmorméntéza din caus'a indiferentismului nostru. Astadi nu este arta pe lume, pe care se se puna atatu pretiu, cá pe art'a de cantare. In vreme ce pictorulu sculptorulu si alti artisti, afara de anii de studiu trebuie se lucreze ani intregi intregi la unu opu, pentru cá se stórca admiratiunea spectatoriloru, cantaretinulu si cantaréti'a artista suntu in stare in fiacare momentu se triumfeze prin art'a loru. De acésta se póte convinge ori-cine va cercetá vreo opera mai insemnata din Europ'a, cum e cea din Milano, Vien'a, Berlinu, Parisu, Londonu etc., unde mii si mii de ómeni, rapiti de fermeculu artisticu alu cantaretiloru, prorumpu in aplause frenetice.

La lucru asia déra DD.! contribuiti si infintiati in tóte orasiile reuniuni de cantari, ca-cu usioru se voru respandí ele si prin sate, tramititive fi si ficele vóstre la institute de musica, nu lasati din vedere cantarile la nici o scolutia, ca nu este studiu mai placutu pentru finteles fragede decatu acésta limba, limba dieésca. Se ne unimu puterile, cá se implinimu si acésta lacuna in cultur'a nóstra nationala, si in fine tragu atentiunea dloru membri ai acestei asociatiuni, ca musele si cu deosebire Euterpe si Erato suntu indignate, ca asociatiunea nóstra inca n'a contribuitu la edificarea templului loru. —

Prospectulu actiuniloru institutulu de creditu „Albina“.

Lauda lui Dumnedieu si multiamita catoruva zelosi barbati ai natiunei, amu ajunsu se vedemu infintianduse si antaiulu institutu romanescu de bani.

Ce ocaziune, de a ne judecá érași starea si puterile! Antaiulu si uniculu institutu de bani, prim'a si inca unic'a societate romanésca pentru interese materiali, atunci, candu natiunile conlocuítorie au de aceste cu sutele!

Asia e; bucuri'a nóstra si aici se amesteca cu intristarea. Dér' inse intristarea asta are in sine unu ce de bucuria. Aceea, ca ne cunóschemu acum starea inapoiata, ca ea nu ne place, ca vremu a o parasí cu orice pretiu si a inaintá spre mai bine. Ea cu unu cuventu este constatarea, ca ne aflamu pusi in miscare pe calea progresului si amu inceputu se ne mesuramu puterile nóstre, cá se le folosimu.

Déca e durerosu, ca abia acum ne facemu antaiulu si uniculu institutu de felulu acest'a, apoi mai tristu si mai durerosu érá, ca pana acumu nu aveamu nici atatu. Inceputulu odata facutu, continuarea va urmá de sine.

Tocma de aceea importantia institutulu „Albina“ vine a se impretiní din mai multe puncte de vedere. Antaiu, ca-ci, cá atare va aduce poporului nostru folosulu, ce lu dau tóte institutele de atare natura; a dóu'a, ca-ci elu este la noi inceputulu, din carele, cá dintr'unu arbore fructiferu, voru avé se resara pe viitoriu mai multe atari intreprinderi. Ambele aceste efecte se potu precaculá, cu sigurantia matematica.

Indolenti'a catra acésta intreprindere ar' fi asia déra unu mare pecatu, ale carui pedepse le amu simti indata cu totii. Credemu deci, ca reesirea ei se póte priví de asecurata. Ca-ci abstragundu dela avantajiele morali ale institutulu „Albina“ pentru natiunea intréga, ele mai ofere si particulariloru folóse diferite si in prim'a linia folóse materiali.

Amu dorí, cá inteligenti'a nóstra se faca poporulu nostru tierazu a se familiarisá si cu natur'a intreprinderiloru de castigu; fiinduca elu pana acum mai nu cunósce alte intreprinderi comune, decatu cele, multe pucine cate avemu, infintiate totu numai prin colecte.

Combinatiunile mai nóue si mai practice, dupa cari pre langa scopulu principalu alu unei intreprinderi, participanti ei nu numai n'au se sacrifice

nici se daruiesca nimic'a, ci din contra au de a sperá dupa contribuirea lor si unu folosu materialu, pe candu de alta parte inse-si sum'a contribuita remane totu proprietatea lor, totu in dispusetiunea lor — nu s'au aplicatu pana acum de locu.

Institutulu „Albina“ este cea d'antaia intreprindere la noi dupa acestu principiu.

In diuaristic'a nóstra, carea sprijine cu atat'a caldura intreprinderea salutará a institutulu „Albina“, s'a reflectatu cu multa cunoscintia si petrudere asupra scopului ei principalu, generalu. Credemu inse, ca acum, candu subscriptiunea de actiuni e tocma deschisa, este de neaparata lipsa se ne ocupamu si cu castigulu ce promitu primele chartii romanesci de valóre, actiunile „Albinei“, séu — cá se me servu de terminulu mercantilu — cu rentabilitatea lor.

Credintiele mele si ale tuturoru barbatiloru de precepere suntu, ca actiunile institutulu de creditu „Albina“ au viitoriulu celu mai frumosu si ca proprietarii lor voru avé se traga folóse insemnate dupa densele.

Éta-mi motivele:

La judecarea viitoriului ver-carui institutu banescu se ia privire inainte de tóte la fundatorii lui din unic'a cauza, cá nu cumva ei, fiindu ómeni fara de nici o garantia morala si materiala, se aiba scopuri laterale in daun'a publicului. A dóu'a privire se ia cu totu dreptulu la administratiune si mai vertosu la administratiunea din anii d'antai.

Ce privesce fundatorii acestui institutu, apoi ni o concedu chiaru si strainii, ca pucine din numeroasele institute de bani ale patriei nóstre au fostu atatu de norocóse in alegerea barbatiloru fundatori, precum este „Albina“.

Odata constatatu acestu adeveru, trebe se-si dica fia-cine, ca candu acesti fundatori s'au resolutu seriosu, a se pune in fruntea intreprinderi numite, luandu facia cu regimulu si facia cu natiunea angageminte fórte serióse, — acei ilustrii barbati inestrati cu facultati rari spiritali si cu averi mari materiali, nu vorí fi facutu acést'a fara de a se fi convinsu mai antaiu, ca resolvirea problemei este asigurata.

Onorabilulu publicu fia incredintiatu, ca tóte lucrurile suntu precaculate bine si pe timpu indelungatu pentru tóte eventualitatile si ca viéti'a si viitoriulu frumosu alu institutulu „Albina“ suntu deplinu asecurate. Ast'a e si unic'a cauza, pentru care fudatorii „Albinei“ s'au supusu in § 35 alu statutelor obligamentului, de a face si densii parte din administratiunea institutulu in timpu de 6 ani, printrucá, cum dicu densii in programu: „se duca intreprinderea la perfecta realizare si sei asigureze ecsistinti'a pentru unu viitoriu frumosu.“ Cu alte cuvinte, cá densii se póta efectui tóte planurile, bune ce au pentru acestu institutu.

Prin acésta si cestiunea din urma despre administratiune solida e deslegata. (Va urmá.)

Cercetari asupra asiedimentelor antice in Romani'a.

(Vedi Nr. 61.)

Cordarenii. — Pe ap'a Ibanés'a la vale, adica pe siesulu, unde se megiesiescu plasile Prutulului de susu, Cosiul'a si Basielulu, se aflá satulu Cordarenii. La média-di de densulu este o movila, care are 18 stanjini (40 m.) circonferinti'a la base; alta movila este spre S. in marginea unei paduri si pe muchea unui hirtopu, ea are 14 stanjini (31 m.) periferia la base.

Plasea Cosiul'a: Broscautii. — Satulu Broscautii este pe malulu stangu alu Jijiei, la o fórte mica distantia spre S. de tergulu Dorohoiu. Acolo, pe unu siesu despre N. se vede o redicatur'a de pamentu numita Bortós'a, din caus'a gaurei adence ce este sapata pe verfulu ei; ea are cá la 60 stanjini (133 m. 80) periferie la base, si 3 stanjini (6 m. 67) inaltime. Se dice, ca ar' fi servitu in vechime de stréja, pentru paz'a locuitoriloru despre incursiunile inimiciloru.

Corlatenii. — Mai la vale, dér' pe malulu dreptu alu Jijiei, este satulu Corlatenii; la N. V. de densulu, pe unu délu mare, se afla unu locu numita Cetatiu'a, unde se vede o platforma quadrilateralá de 8 prajini (53 m. 62) lungime si 6 prajini (40 m. 14) latime; ea este incongiurata cu santiuri de pamentu inca destulu de aparinti.

Plas'a Prutululu de diosu: Cotiusc'a. — Pe valea Calului, unu afuinte despre resaritu alu Lovetiuului, se intinde comun'a Cotiusc'a, in care se afla patru movile situate tóte in araturi:

Un'a din ele pórtá numirea de Movil'a Arménului, fiinduca s'ar fi ingropatu acolo unu arménu; ea este spre S. de mosi'a Putiureni, pe délu langa siléhulu Stefanesci; are 60 stanjini (133 m. 80) diametru la base si 10 stanjini (22 m. 30) inaltime; form'a ei este conica.

A dóu'a, pórtá numele de Movil'a lui Caldare, de pe unu Tanase Caldare ce a cultivatu-o; e totu pe Putiurdni spre S. V. de satulu Cotiusc'a; are 8 stanjini (17 m. 84) inaltime si 40 stanjini (89 m. 20) diametru la base; form'a i este asemenea conica.

A trei'a, este Movil'a Crucei, pe care unu Vasile Rusu a ingropatu o cruce; e spre V. de Cotiusc'a, de forma totu conica, are 9 stanjini (20 m.) inaltime si 48 stanjini (107 m.) diametru la basa.

In fine, cea din urma e Movil'a Bortós'a, gaurita la verfu; este situata la E. de Cotiusc'a pe mosi'a Ghirenii; are 10 stanjini (22 m. 30) inaltime si 60 stanjini (133 m. 80) diametru la base. Pe langa dens'a trece drumulu Lisnovetiuului.

Hudesci mici. — Spre E de Hudescii mici séu Miorcani si spre V. de Miculinti, catunu alu comunei Crasnaleuc'a, nu departe de malulu Prutulului, este o intaritura de pamentu, inchinata dela apusu spre resaritu, si formata din dóue ronduri de santiuri; ea are 10 prajini (67 m. 23) in lungu, si 5 prajini (33 m. 65) in latu. Santiurile, cari au o latime de 8 palme (2 m. 23) si o adencime de 6 palme (1 m. 67), suntu distante unulu de altulu de 4 stanjini (8 m. 92) si pamentulu e aruncatu in laintru de tóte partile, la ambele santiuri. In laintrulu cetatiei suntu dóue gropi, acum cam astupate; un'a in partea despre E. si cealalta despre V., in care se dice ca se ascundeau munitiunile in vreme de resbelu. In partea locului se crede, ca aceste intarituri au fostu inaliate de turci in resbelele lor cu rusii.

Horodisce. — Mai in spre N. de Miculinti totu pe malulu Prutulului, se afla satulu Horodisce situatu pe o cósta inalta si ripósa, sub care trece riulu. Despre acésta localitate gasimu intr'o relatiune a colonelului Guritia, publicata in Buletinulu Instructiunei publice alu d. V. A. Urechia, (anulu 1865 si 1866 p. 285) urmatóriele insemnari:

„Loculu numitu Bite'a, de pe mosi'a Horodiscei, proprietate acum a dlui George Balta, este o culme de délu, alu carui capetu face malu la riulu Prutululu; din mancatu'a apoi o parte din acelu malu cu cativa ani inainte s'a naruitu, unde s'a vediu o cataomba cu o multime de oseminte omenesci. Se vede acolo cá unu feliu de zidiri cu grindí gróse de lemnu de stejaru (devenite acum cá abanosulu), unde s'au gasitu vreo cateva sageti de feru pentru resbelu. — D. George Balta posedéza vreo dóue din acele sageti. Se presupune, ca intinderea acelei cataombe s'ar trage in intru delulu; incercarea pe la naruitura este periculósa, din caus'a malului, care vine dreptu in apa si a aerului de acolo. Cercetarea s'ar putea face pe de asupra culmei, mai cu departare de malu, prin sapari si sfredeliri in pamentu; inse se cere multu lucru si cheltuieli. Totu in acelu délu se gasesce si sapunulu de pamentu.“

Voiu observá, ca numirea acestei localitati da insasi o fórte intemeiata banuieála, cumca aici a fostu din vechime o intaritura séu mai bine o cetatiuia. Numele satului Horodisce este chiaru cuventulu polonu horodyszczce, care insemnata o asemenea vechia lucrare de pamentu, precum se gasescu fórte multe in Ukrain'a si in tóte tierile circumvecine. Denumirea de Gradisce, asia de frecuenta in tóte partile locuite de romani in principatu precum si in Ardélu, Besarabi'a etc., are si ea acelasi intielesu in limbele slavone dela media-di si resaritu (Gorod, Grad insemnéza orasiu, cetate si prin urmare Gradisce, locu de cetate). Trebuie déra se consideramu cá unu faptu netagaduitu, ca tóte locuirile se portu astfelu de numiri, la noi precum si in tierile slavone, au fostu in vechime prevedute cu intarituri, cu cetatiui, pe care le au gasitu in fintia séu le au claditu popórele de ginte slava, carele au venit, suntu acum cá la dóuesprediece seculi, se conlocuiesca cu poporatiunea romana séu daco-romana de pe malurile Dunarei de diosu.

Plas'a Basieu: Hanescii. — Valulu séu Troianulu din tier'a de susu a Moldovei este cu pamentulu aruncatu catra média-nópte, adica spre munti si codri. Acestu Troianu trece prin districtulu Dorohoiu purcediendu cu o parte dela Jijia spre resaritu, trece preste mosi'a Dancenii, si face hotaru despartitoriu intre Hanesci, Bratenii si Joldesci (districtulu Botosiani, ocolulu Jijia) si in paralelu cu Troianulu de diosu, din districtulu Covurliu, trece Prutululu si Nistrulu la resaritu si merge

dela Cameniti'a inainte. Dela Jiji'a in diosu, in Moldov'a spre apusu se vedu numai parti de Troiani, precum este si cele mai diosu de mosi'a dlui Donici pe Cismanesci si pe Trusiesci monastirei Trei-Erarchi, si era alte parti de Troianu se gasescu cu ore-cari coline (movile) si cu multe gorgane (unu felu de momai) pe langa ele."

Acesta notitia amu aflat'o intr'o carticica manuscripta a repausatului ingineru-hotarnicu Popovici, care a adunatu deosebite observatiuni forte interesante asupra unoru asiedieminte antice din ambele principate. O parte din acele notitii ale lui Popovici a fostu publicata in diuariulu „Trompet'a Carpatiloru (anulu 1870 Nr. 869). In cursulu lucrarei ce amu intreprinsu -mi propunu a profita de tote indicatiunile ce se afla atatu in articolulu susu citatu catu si intr'una alta carticica a numitului ingineru-hotarnicu, care, precum si cea reproducu in „Tromp. Carpatiloru, a ajunsu in posesiunea mea.

(Va urmá.)

Varietati. Inscintiare.

Prin inaltulu emisu alu ces. si reg. ministeriu de finantie dintr'a 22 Decembre 1870 Nr. 37468 s'a concesu societatei pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovin'a facerea unei loterie de efecte in folosulu fondului si mai alesu pentru sprijinirea studintiloru zelosi pre la universitati.

Acesta loteria se compune din douedieci si cinci de mii (25.000) de sortiuri avendu dreptu castiguri cinci sute (500) de efecte séu loturi, dintre cari unele in valóre forte considerabile.

Pretiuulu unui sortiu dela acesta loteria este defiptu la cincidieci (50) de cruceri v. a.

Sortirea se va face in publicu, in 18/30 Decembre 1871, in Cernauti, in localitatile societatei in presentia unui comisariu ces. reg.

List'a loturiloru sortite se va publica indata; ér' impartirea castiguriloru va incepe cu 15 dile dupa sortire si se va face de catra comitetulu societatei. Efectele loteriei se voru espune spre vederea publicului in localitatile societatei cu una luna inainte de sortire. Loturile castigate, cari nu se voru reclama pana la 1 Martiu 1872 voru remané in folosulu fondului societatei.

Aducundu tote acestea la cunoscinti'a prea onoratului publicu, comitetulu societatei nutrește via sperantia, ca acesta intreprindere a sa, a careia necesitate a fostu recunoscuta in mai multe adunari generale ale societatei, va fi primita si imbracisata de catra prea onoratulu publicu cu acea ecsemplara bunavointia, simpathia si devotamentu, cu cari au fostu imbracisate si sprijinite tote actiunile Societatei nóstre literarie, cari tindu la procurarea miidulóceloru pentru latirea culturai intre fiii nadiuitori ai poporului nostru.

Observamu spre mangaiarea nóstra a tuturor'a, ca de unu timpu incóce unu numeru considerabilu de tineri, esiti mai toti din sinulu poporului, se apuca cu zelu si seriositate de diferite studie, — singur'a cale, care póte aduce pre popóre la bunastare si fericire, — dér' ca acesti tineri suntu nevoiti séu de a se întórce indereptu la cornele plugului, indiestrati numai cu o semi-cultura, séu ca suntu necesitati a imbracisá nisce cariere cu totulu contrarie aspiratiuniloru sale, si tote acestea numai din caus'a lipsei miidulóceloru de a si continuá studiele dupa aplecarea loru.

A supliní macaru catu e cu potintia aceste lipse de miidulóce si a facilitá tineriloru studiele de specialitate, éta scopulu loteriei de facia.

Ea -si lu va ajunge pre deplinu atuncia, déca prea onoratulu publicu i va acordá cu indatinat'a-i bunavointia atentiunea ce o merita, si i va cumperá tote sortiurile de cari despune.

In interesulu latirei unei culture solide si seriose, comitetulu societatei literarie face prinacést'a cu totu respectulu apelu caldurosu catra toti amicii si protectorii progresului de a se impartesi cu generositate la acesta loteria, bine incredintiati fiindu, ca obolulu ce lu voru aduce prin cumperarea de sortiuri, va fi unu isvoru nesecatu pentru desvoltarea unei multimi de talente, cari voru face puterea, florea si mandri'a natiunei nóstre. Se nu uitamu, ca totu ce vomu dá aici, chiaru si cu speranti'a unui castigu in loturi, va fi numai spre crearea capitalului de intielegintie, forte productiv, care, la timpulu seu, va dá percente forte manóse pentru

sustienerea, aperarea si sporirea intereseloru nationale, materiale si intielesuale.

Un'a din insusirile caracteristice ale strabuniloru nostri a fostu darnici'a in binefaceri de totu felulu. Nepotii si stranepotii loru de buna séma, ca nu li voru remané indereptu in acesta privintia, mai alesu sciindu, ca sciinti'a e putere, ér' puterea stá in unire.

Cernauti in 5/17 Iuniu 1871. — Presiedintele societatei: Georgiu Hurmuzachi. — Secretariulu societ.: Mihaiu Calinescu. — Membrii comitetului: Iancu Lupulu, Ionu Sbiera.

— Din Carlovitiu se telegraféza, ca in siedinti'a dela 5 Augustu a congresulu serbescu s'a cetitu unu rescriptu alu ministrului de cultu si instructiune publica, care dechiara, ca alegerea patriarhului, ce va avé locu in dilele acestea, este nelegale si nevalida. Rescriptulu fu predatu indata unei comisiuni speciale spre opinare. —

— Generalulu Faidherbe in reportulu seu despre faptele armatei de nordu face unele meditatiuni interesante cu privire la situatiunea Franciei pre timpulu resbelului. In aceste meditatiuni respectabilulu generalu republicanu prevede finitulu resbelului si dice, ca victori'a prusieniloru insemeza caderea democratiei in Europ'a; mai departe dice, ca democrati'a francesca asta data trebuie se cada, pentru ca a incetatu se-si sustiena demnitatea ei de mai inainte, a incetatu se fla pura si prin urmare respectabila; — ea nu mai posede forti'a sa expansiva si nu mai e in stare se faca propaganda la alte popóre, fiinduca s'a descreditatu inaintea ómeniloru onesti, cari s'au scarbitu de esesele sale. Acesta lectiune a generalului de buna séma va avé efectulu seu bunu, de óra-ce tota lumea scie, ca Faidherbe e demócratu in tota puterea cuventului. —

Bibliografia. A esitu de suptu presa fascicululu alu II-lea si alu III-lea din „Resbelulu franco-teutonicu din 1870—1871“ de d. A. Bujoru, ilustratu cu escelinti si numeróse gravuri ale ómeniloru ce au partecipatu la densulu. Pretiuulu pentru intregulu opu — cá la 10 fascicule cu 120 ilustratiuni — pentru Romani'a e de 10 franci. Editur'a P. Cieslaru in Gratiu (Stiri'a-Austri'a). —

Blasiu 10 Aug. 1871.

Contribuiri pentru francesi etc.

(Continuare din Gaz. 39, 1871.)

Din Sancelu: d. Nicolau Rusanu proprietariu 33 fl.

Din Inculu de diosu: d. Bas. Popescu parochu 2 fl.

Din Desiu si giuru prin staruinti'a dlui jude primariu in pens. Gavr. Manu s'au adunatu 53 fl. 50 cr. Numele generosiloru contribuitori s'au tramisu spre publicare la „Feder.“

Din Sabesiu s'au adunatu prin d. Frid. Úveges oratoriulu cetatei 48 fl. 50 cr. Numele dloru contribuenti se publica in „Feder.“

Din Springu: prin d. notariu Alecs. Solomonu, dd. Vasiliu Albini proprietariu, Alecs. Solomonu notariu cate 5 fl., Nic. Marcu 2 fl. 40 cr., Nic. Creitariu parochu, P. Comsia propr. cate 1 fl., Istenie Nic. 16 cr. Cotirlea S. lui Iacobu 10 cr., A. Cotirea 6 cr., Popa I. lui Stefanu 10 cr., Nic. Selisteanu, Io. Cotirlea, Io. Dragomiru, Mateasiu Gr., Nic. Moga cate 4 cr., Vas. Fleaca, V. Suciú, V. Pop'a, Teod. Cotirlea, Toma Marcu, Nic. Platosu, S. Marcu, Mari'a Marcu cate 3 cr., Florea Cotirlea 5 cr., Io. Mateasiu, Iovu Suciú, Achimu Fleacu, Io. Herbeanu, Nic. Strasiánu, P. Ghiboveanu, Io. Grecu I. Tóderu, Nic. Pop'a, Vasil. Cismasiu cate 2 cr., S. Cotirlea 1 cr., Simeone Istrate 14 cr. Sum'a 15 fl. 69 cr. (Va urmá.)

Mai nou. Cestiunea Romaniei da diplomatiei multu de lucru.

Regimulu Romaniei a adresatu o nota catra toti agentii poteriloru resiedietori in Bucuresci, in care justifica cu tota fineti'a conclusulu camerei in caus'a drumului de feru si protestéza in contra vreunei intreveniri a Pórtei. Asia au imparechiatu pe diplomati, dintre cari representantele Franciei indata a asecuratu regimulu Romaniei de simpathiele cele mai caldurose cu celu

alu Italiei, ér' ceilalti o au impartasitu la cabinele respective. Pórt'a cerú numai reportu detaiatu. Óre are cuventu a face si atata? Aici stamu pana la alta pornire pregatita in Gastein. —

Comun'a din Bacau a votatu o suma de bani pentru serbarea dela Putn'a.

Comun'a din Bucuresci votá si dens'a alalta-eri sum'a de 500 lei noi, si delega, pentru a o representá la Putn'a, pe d. G. Florescu. —

Germanii austriaci -si striga unire in cugete si poteri, cá se nu scapa dreptulu suprematiei din mana si facura demonstratiuni acum si in St. Póltén, in caus'a alegeriloru. Vedi asia se lupta umeru la umeru, cine vre a nu cadé din drepturile avute!

Rescól'a din Albania amenintia de a luá proportiuni mari. Bazarulu dela Scutari este si acum ocupatu militaricesce. In capulu rescólei éste unu comerciantu anume Nutiu. Nu se cunósce inca sorgintea, din care insurgentii ieau bani pentru cumparare de arme s. c. l. Ei suntu tare suparati, fiinduca Pórt'a n'a destituitu pe Pasia. —

Berlinu 16 Augustu. Corespondenti'a provinciale dice, ca Franci'a, dorindu a grabi evacuarea departementelor ocupate, a facutu oferiri de plata inaintea terminulu hotaritu prin tractate; acestu diariu adauga inse, ca trebuie a se dá atentiune, cá modulu de plata propusu se dè o intréga sigurantia pentru o solutiune satisfacatória si de natura a pune unu terminu necontentiloru sgomote ingritórie ce suntu forte defavorabili pentru pace. Evacuarea teritoriulu francesu va continuá treptatu, dupa cum Franci'a va tiené ingagementele sale. Guvernulu francesu proponendu se plátésca o diumetate de miliardu, s'au lautu mesuri pentru evacuare.

Corespondenti'a provinciale vorbesce intr'unu lungu articulu despre intalnirea imperatoriloru germani, in care i place a vedé unu bunu auguru. Bun'a intielegere intre Austri'a si Germani'a, de parte de a fi o amenintiare pentru celelalte natiuni, este, gratia caracterului personalu alu ambiloru imperatori, o garantia pe viitoriu in favórea pazei Europei. —

Parisu 18 Augustu. Adunarea a realesu de presiedinte pe Grevy si a respinsu o propunere, prin care se cerea de a se procede la redactarea unei constitutiuni.

Deputatulu Chambrun depune o propunere ce dice, ca o considera cá bazea unei transactiuni intre stang'a si drépt'a. Acea propunere cere a se conferi lui Thiers titlu de presiedinte alu republicei, déra a se confirmá pactulu dela Bordeaux, care nu puneu terminu otaritu pentru dainuirea camerei. Acesta propunere se apropia de aceea a lui Rivet, ca-ci cere votarea si promulgarea unei constitutiuni si unu ministeriu respundietoriu. Comisiunea numita pentru a cercetá propunerea lui Rivet a primit'o in numeru de 9 contra 6. —

Londonu. Regin'a a sanctionatu bilulu pentru armata. —

Brutaria.

La subscrisulu se capata pe tota diu'a **pune alba** curata si de secara, precum si **pismeti** prospeti cu si fara vanilia, tote cu pretiurile moderate.

Fridericu Lexen,

brutariu, strat'a scóleloru sasesci din cetate.

3—3

Cursurile

la bursa in 22 Aug. 1871 stá asia:

			5 fl. 79	cr. v. a.
Galbini imperatesci	—	—	9	66 ¹ / ₂
Napoleoni	—	—	120	40
Augsburg	—	—	121	20
Londonu	—	—	60	10
Imprumutulu nationalu	—	—	70	20
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	81	—
Obligatiunile rurale ungare	—	—	78	50
„ „ temesiane	—	—	77	25
„ „ transilvane	—	—	86	25
„ „ croato-slav.	—	—	—	—

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.